کد خبر: ۳۶۳۳۰۰
شنبه ۱۰ مهر ۱۴۰۰ ۱۴:۲۰

# اختلافات ایران و آذربایجان ریشه‌دار است

کارشناس مسائل قفقاز و غرب آسیا  با اشاره به اختلافات مرزی ایران و آذربایجان که طی چند روز افزایش یافته است، اظهارداشت: در زمان جنگ قره‌باغ بین آذربایجان و ارمنستان طرف آذربایجانی این استنباط را پیدا کرد که به دلیل مواضع ایران در این جنگ، کشورمان طرف ارمنستان را گرفته هرچند که مقامات ایرانی بر تمامیت ارضی آذربایجان تاکید کردند، اما این تصور بر روی آذری‌ها باقی مانده و هنوز نیز فکر می‌کنند ایران طرف ارمنستان را در این مناقشه گرفته است.

به گزارش سایت خبری پرسون، الهام علی‌اف، رئیس جمهور جمهوری آذربایجان در یک گفتگوی اختصاصی با خبرگزاری آناتولی ترکیه با اتهام زنی علیه ایران، اعلام کرد، کامیون‌های ایرانی به طور غیرقانونی و منظم، پیش از آزادسازی منطقه قره باغ از اشغال ارمنستان در سال گذشته، به این منطقه وارد می‌شده‌اند.

علی‌اف در این باره گفت: این اولین باری نیست که کامیون‌های ایرانی به طور غیرقانونی به منطقه قره باغ وارد شده‌اند. این اتفاق مرتبا در دوران اشغال تکرار می‌شد.

وی همچنین درباره اخبار مربوط به برگزاری یک رزمایش توسط ایران در نزدیکی مرز آذربایجان گفت: این رخدادی بسیار تعجب‌برانگیز است. هر کشوری می‌تواند در خاک خودش رزمایش انجام دهد. این حق مسلم آن‌هاست. اما چرا حالا و چرا در مرز ما؟

رئیس جمهور جمهوری آذربایجان ادامه داد: چرا این رزمایش‌ها وقتی ارمنستان در منطقه‌های جبرائیل، فضولی و زنگیلان بود، انجام نمی‌شد؟ چرا این کار پس از این که ما این مناطق را پس از ۳۰ سال آزاد کردیم، انجام می‌شود؟

واکنش ایران به اظهارات علی‌اف

این درحالیست که سعید خطیب زاده سخنگوی وزارت امور خارجه در خصوص مطالب بیان شده از سوی الهام علی اف رئیس جمهور آذربایجان در فضای رسانه‌ای، اظهار داشت: در حالیکه روابط خوب و محترمانه‌ای بین دو کشور وجود دارد و مسیرهای معمول ارتباطات بین دو طرف در بالاترین سطح وجود دارد، بیان آن به این شیوه مایه تعجب است.

سخنگوی وزارت امور خارجه افزود: در این زمینه و موضوعات دیگر مرتبط با آن، در دیدار دو وزیر امور خارجه در حاشیه نشست اخیر مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک، رایزنی‌های جدی و دقیقی صورت گرفت و توافق شد در یک بستر مناسب این گفتگوها ادامه پیدا کند.

سخنگوی وزارت امور خارجه همچنین در خصوص مانور انجام شده از سوی کشورمان در مناطق مرزی شمال‌غرب تاکید کرد: این یک موضوع حاکمیتی است و برای آرامش و ثبات کل منطقه انجام می‌شود.

وی افزود: البته روشن است که جمهوری اسلامی ایران، حضور هر چند نمایشی رژیم صهیونیستی در نزدیکی مرزهای خود را تحمل نخواهد کرد و در این رابطه هر اقدامی را که برای امنیت ملی خود لازم بداند انجام خواهد داد.

برگزاری رزمایش توسط ارتش

همچنین امیر سرتیپ کیومرث حیدری فرمانده نیروی زمینی ارتش در حاشیه رزمایش فاتحان خیبر که از روز جمعه آغاز شد، اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران و ایران عزیز ما در دو قرن اخیر هیچ‌گاه مهاجم نبوده و هیچگونه چشم‌داشتی به خاک همسایگان نداشته و ندارد و صرفا از خود دفاع کرده است. در مدت دوره طولانی اشغال قره‌باغ توسط ارمنستان نیز همواره بر تمامیت ارضی آذربایجان تاکید کرده و هیچ‌گاه اشغالگری را تایید نکرده‌ایم.

فرمانده نیروی زمینی ارتش تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران کاملا نسبت به تغییرات مرزهای رسمی کشورها در این منطقه حساس است و آن را قابل قبول نمی‌داند.

امیر حیدری یادآور شد: همه مرزهای قانونی باید حفظ شود و ضعف احتمالی یک کشور در حفظ مرزهای خود دلیل نمی‌شود که کشور دیگری با کمک بیگانه، مرزها را به هم بریزد و جمهوری اسلامی ایران اجازه این کار را نمی‌دهد.

فرمانده نیروی زمینی ارتش اظهار کرد: تردد کامیون‌ها از خاک آذربایجان به جمهوری اسلامی ایران و از آنجا به ترکیه یا به نخجوان و یا از جمهوری اسلامی ایران به آذربایجان و ارمنستان باید در امنیت و آرامش کامل صورت بگیرد. انتظار می‌رود کشورها در این رابطه به مسئولیت خودشان که احترام به امنیت و مسیرهای اقتصادی و انتقال انرژی است توجه کنند و از بازی‌های رسانه‌ای خود را دور کنند.

# اختلافات ایران و آذربایجان ریشه‌دار است

پیرمحمد ملازهی کارشناس مسائل قفقاز و غرب آسیا با اشاره به اختلافات مرزی ایران و آذربایجان که طی چند روز افزایش یافته است، اظهارداشت: در زمان جنگ قره‌باغ بین آذربایجان و ارمنستان طرف آذربایجانی این استنباط را پیدا کرد که به دلیل مواضع ایران در این جنگ، کشورمان طرف ارمنستان را گرفته هرچند که مقامات ایرانی بر تمامیت ارضی آذربایجان تاکید کردند، اما این تصور بر روی آذری‌ها باقی مانده و هنوز نیز فکر می‌کنند ایران طرف ارمنستان را در این مناقشه گرفته است.

وی افزود: بر همین اساس طی چند ماه گذشته آذربایجان اقدامات زیادی را بر ضد ایران انجام داده که نمونه اخیرا ایجاد مزاحمت برای کامیون‌های ایرانی که از جاده نخجوان قصد ترانزیت کالا به ارمنستان را داشته اند، همچنین برگزاری رزمایش مشترک بین پاکستان، ترکیه و آذربایجان در مرز ایران نیز حساسیت در منطقه را افزایش داده است.

وی گفت: بعد از اظهارات الهام علی‌اف رئیس جمهور آذربایجان در مورد برگزاری رزمایش در ایران و قضیه کامیون‌ها سطح تنش‌ها افزایش پیدا کرد، اما اینکه بگوییم احتمال درگیری نظامی با توجه به وضعیت موجود وجود دارد، این احتمال بسیار کم است، زیرا دو طرف نمی‌خواهند که چنین اتفاقی بیفتد و منطقه درگیر یک اختلاف و نزاع نظامی شود.

این کارشناس مسائل غرب آسیا با اشاره به اینکه ریشه‌های اختلاف آذربایجان با ایران فراتر از برگزاری رزمایش است، بیان کرد: به دلیل مسائل ناسیونالیستی و گرایش‌های قومیتی، اردوغان رئیس جمهور ترکیه به دنبال آن است ترک زبان‌ها را با یکدیگر متحد کند، اردوغان معتقد است که تمامی ترک‌زبان‌ها در هر جای جهان دارای زبان و فرهنگ مشترک هستند که می‌توانند کنار هم جمع شوند، تحت این شرایط ترکیه طی این سالیان در آذربایجان نفوذ بسیاری پیدا کرده است.

ملازهی اضافه کرد: بعد از به راه انداختن جنگ در قره‌باغ که ترکیه باعث و بانی آن بود، موفق شد که راه زمینی بین دو کشور ترکیه و آذربایجان را از طریق نخجوان باز کند.

وی ادامه داد: در چنین شرایطی نیز اسراییل نهایت استفاده را برده و به بهانه حمایت از آذربایجان حضور نظامی، اقتصادی و سیاسی وسیعی را به عمل آورده، که تمامی آن‌ها به قصد حضور در نزدیکی ایران و انجام فعالیت‌های ضد ایرانی بوده، این در حالی است که کشور ما نیز نزدیکی اسرائیل به مرزهای را تحمل نخواهد کرد و این این رزمایش‌های نظامی که در منطقه آذربایجان و در مرزهای شمال غربی کشور انجام شده نیز در این راستا صورت گرفته است.

این کارشناس با اشاره به اینکه در حال حاضر یک اتحاد بین پاکستان، ترکیه و آذربایجان شکل گرفته، خاطرنشان کرد: بعد از برگزاری رزمایش نظامی مشترک بین این سه کشور در منطقه قره‌باغ، آذربایجان و ترکیه اگر این قدرت را پیدا کنند، کل استان سیونیک ارمنستان در قره‌باغ را اشغال می کنند و مرز زمینی بین ایران و ارمنستان را از بین می برند، این موضوع از لحاظ ژئوپلتیکی برای ایران از اهمیت بسزایی برخوردار است، زیرا در چنین صورتی راه‌های زمینی و ترانزیت کالا اروپا برای ایران تنها از طریق آذربایجان و ترکیه ممکن خواهد بود که این موضوع برای این کشورها بسیار مناسب است، اما برای ایران که همواره از طریق ارمنستان به بازارهای اروپایی به صورت مطمئن راه پیدا کرده، این موضوع از لحاظ اقتصادی و سیاسی ضربه بسیار سنگینی خواهد بود.

منبع: فرارو